NÜSHASI HER YERDE (5) KURUŞTUR

Çarşamba
17
1 nci Kânun
1941

31 İNCİ YIL
No. 8735

Sahibi ve Başmuharriri
Haydar Rüştü ÖKTEM
Umumî Neşriyat Müdürü
Hamdi Nüzhet ÇANÇAR
İdare Yeri: 2 inci Beyler Sokak
Tlg: Anadolu - İzmir. Tlf: 2776
Anadolu Matbaasında Basılmıştır.
Abone: Senelik 14, 6 Aylık 8,
Yabancı Memleketlere 27 liradır
Günü geçmiş nüshalar 25 kuruştur

Anadolu

Her gün sabahları «İzmir» de çıkar siyasî gazetedir.

Karsta kayakspor

Kars,, 16 (A.A.)— Kar sporu başlamıştır. Alâka büyüktür. 200 çift kayak kâfi gelmemiştir. Senede beş ay çiinde kar altında kalan Karsın yakın istikbalde büyük bir kayakçılık merkezi olacağı muhakkaktır.

Almanlar Afrikayı işgale hazırlanıyorlar

* * *

Daha önce hareket ederek müttefikler, Alman atlamasına mani olmağa mecburdurlar

* * *

ŞAKİR HAZIM ERGÖKMEN

Amerika ile japonyanın muharebeye katışacağı tahakkuk ettikten sonra Almanya bu yeni vaziyetten faydalanarak yetecek kadar ezildiğine kani olduğu Sovyetleri bir tarafa bırakarak yepyeni bir harekete başlamış görünüyor. Almanya, Sovyetlere karşı müdafaada kalıp hâkim olduğunu söylediği Avrupanın emniyetini teminat altına almak için bu yeni hareketi göze aldırmaktadır. Ve «Yepyeni» dediğimiz bu hareket, kanaatimce Almanyanın istikbali bakımından Sovyetlerin bertaraf edilmesi kadar zarurî, ayni derece mühim ve ciddî bir teşebbüs sayılmağa değerlidir.

Henüz başlamak emmareleri göstermemiş olan «büyük muharebe» patlak verdiği gün, Almanyayı arkadan vuracak bir Rusya ne kadar tehlikeli idiyse, Avrupayı daimî surette tazyik altında tutmak ve «büyük muharebe» ye devamlı bir kuvvet kaynağı (üs) olmak ihtimalini gösteren şimalî Afrikanın işgal edilmeksizin kendi halinde bırakılması Almanya için ayni derecelerde mühim ve tehlikeli bir mevzudur. Ve şimdi Almanya, işte bu işgali başarmak için kendine çeki düzen vermeğe başlamıştır. Eger Anglo-Saksonlar bu harekete takaddüm edip Dakar, Kazablanka, Tancanın işgali sure - tiyle derhal işe başlamazlarsa bu harp, iki tarafın anlaşmasiyle bitebilecek yani uzayıp gidecek bir mahiyet almakta gecikmiyecektir.

Bu itibarla kanaatim odur ki Amerika ve İngiltere, uzak şarkta başlıyan harbin tehlikesini tesbit edecek tedbirleri almakla beraber, yani ayni zamanda hemen şimal Afrikasının işgaline girişmek ve Almanyayı bu kıtaya atlamaktan kat'i surette menetmek gibi bir vazife önündedirler. Bu hareketi yapmazlarsa Almanya Afrikanın şimal kısımlarını önümüzdeki kış mevsimine kadar tamamen işgal edecek, Dakar, Kazablankada vücuda getireceği deniz üsleriyle Atlas Okyanusunun cenup yollarını keserek Sovyetlere yardım programını körleştirecek ve bu arada bütün Afrikayı yavaş yavaş tamamen işgali işini tahakkuk ettirecektir.

Almanların tazyiki ile Fransızların şimal Afrikasından cenuba doğru yapmakta oldukları çeşidli yolların böyle bir istilâda ne kadar büyük faydası olacağını söylemekse pek lüzumsuzdur.

Uzak şarktaki harp, Amerikalılarla İngilizlerin dikkat nazarları kadar mühim kuvvetlerini oralara çektirebilir ve Anglo-Saksonlar hayatî kıymette olan Afrikanın işgali vazifelerini ihmal ederlerse, az evvel dediğim gibi, bu harbin ne vakit bitebileceğini söylemek için gercek birinci sınıf bir peygamber veya bir kâhin olmak icabedecektir.

Almanların Afrikaya nerelerden ve nasıl geçecekleri meselesine gelince:

Haritanın ve askerî, siyasî durumların söylediği odur ki artık ciddî ve kanlı uzun harpler vermekten çekineceklerini sandığım Almanların önünde Afrikaya geçmek için iki yol vardır: İspanya üzerinden Cebelüttarık yolu; İtalya ve Sicilya üzerinden Tunusa varan yol.

Bu iki yol da, Peten Fransası mukavemet göstermezse - ki mukavemet edeceğine inanıyorum - Almanların geçişine hic bir güçlük arzetmez. Hava tazyiki sayesinde bu iki geçid yeri, Alman deniz nakliyatına kolayca yol verir ve böylece şimal Afrikası meselesi Almanlar tarafından kolayca halledilebilir. Girdikleri çıkmazda en doğru tertip ve tedbirin bilhassa Afrika şimalinin işgalinde olduğu kanaatinde bulunduğum için Almanların Sovyetlere hücum kadar bu işe de girişeceklerini bazı yazılarımda izaha çalıştım. Afrikada, Avrupanın korunması icin milyonluk ordularla harp vermek mecburiyetinde kalabileceğini hesap ettiği için olacak ki Almanya, Afrikaya atlamadan önce muazzam Sovyet ordularını ortadan kaldırmak ihtiyacını duymuş ve Afrika işgalini ikinci plâna bırakmıştır.

—Devamı 2 insi sahifede —

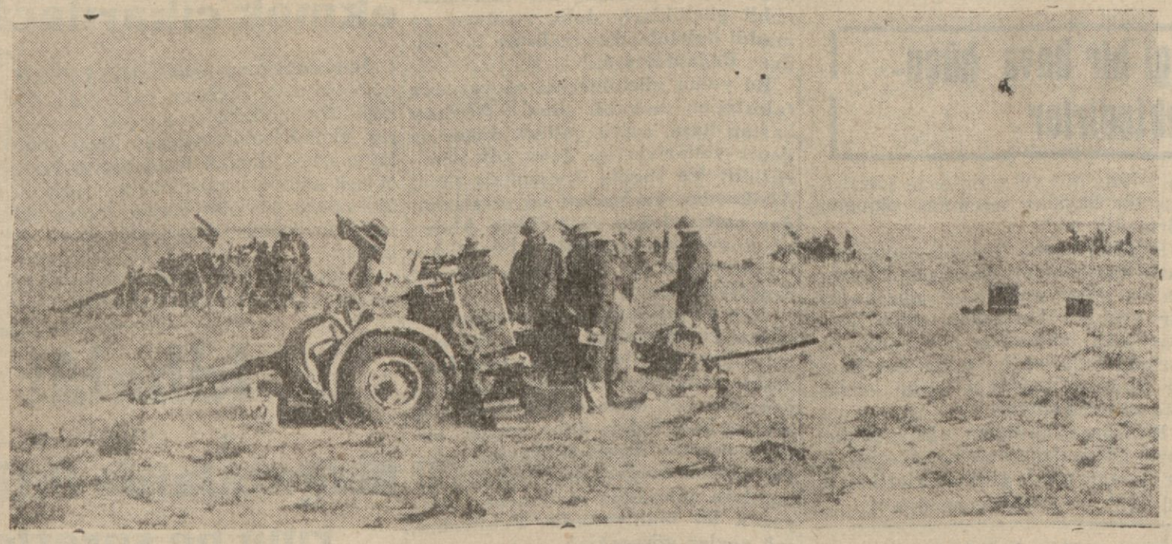

İngiliz topçu kuvvetleri faaliyette

Uzak Şarkta Harp

Müttefiklere göre

Malakada Japon baskısı artıyor

Düşman, Ingiliz Borneosuna da çıktı

Amerikanın gemi kayıbı fazla değildir

Singapur, 16 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Malakanın şimal batısında ilk mevzilerimize giren japonların önünde kesif ormanlar, timsahlar, tabiî bin bir engelle dolu bir arazi vardır. Ve burada harekâtın ne şerait altında geçeceği malûmdur. Buradan Singapura, yalnız bir şosa, bir demiryolu ile hava

—Devamı 3 üncü sahifede —

—ooo—

Berlin toplantısı

Almanya namına ordu şefleri bulundu

Üç devlet mümessilleri tam mütabakatlarını bildirdiler

Almanya hariciye nazırı
Fon Ribentrop

Berlin, 16 (A.A.) — Dün hariciye nazırı Fon Ribbentropun başkanlığı

—Devamı 2 inci sahifede —

Ruzvelt

Hürriyeti temin edinceye kadar silâhları bırakmıyacağız, dedi, and içti

942 ortasında günde 2 gemi yapılacaktır

Ruzvelt fevkalâde salâhiyetler alıyor

Bay Ruzvelt

Vaşington, 16 (A.A.) — Ruzvelt, kiralama ve ödünç verme kanununun tatbikatı ve yeni tahsisat dileği münasebetiyle kongreye gönderdiği bir mesajda bu misli görülmemiş harpte hücuma uğrıyan ve uğramaları muhtemel ve Amerikadan harp yardımı almağa elverişli 33 devlet bulundu-

— Devamı 3 üncü sahifede —

—ooo—

Fransa ne vaziyet alacak?

Kordel Hull, Fransız milletine itimadını bildiriyor

Gl. Dögol de artık zafer kat'ileşti, diyor

Vaşington, 16 (A.A.) — Hariciye nazırı Kordel Hull, Vişinin durumu hakkında beyanatta bulunup bulunmıyacağı hakkındaki suale cevaben

—Devamı 3 üncü sahifede—

Japonlara göre

Müttefik denizaltıarı Japon sularında

Japonlar uzun bir harbi göze almalıdırlar

Hong-Kong topçu ateşi altındadır

Tokyo, 16 (A.A.) — japon askerî sözcüsü, İngiltere ve Amerikaya karşı açılan bu harpte, düşman deniz ve hava kuvvetleri ile deniz ticaretimize karşı bir nevi çete harbi açabilir. Şimdiden önleyici tedbirler alınmıştır. Fakat milletin de bu harp usulüne karşı ihtiyatlı davranması ve ilk hamlede elde edilen büyük mu -

— Devamı 3 üncü sahifede —

—ooo—

Japon Parlâmentosunda

Imparator ve Başvekilin nutukları

Başvekil, zafer doğmadan kılınçlar kınına girmiyecek, dedi

Tokyo, 16 (A.A.) — Japon parlâmentosu bugün imparatorun nutku ile fevkalâde bir toplantı yapmış ve başvekil general Tojo bir nutuk irad ederek harbin sebeblerini anlatmış ve demiştir ki:

— 10 günden daha kısa bir zaman zarfında Amerikanın Pasifik filosunun büyük bir kısmını tahrip ettik. Uzak şarktaki İngiliz filosunu da muharebe edemez bir hale getirdik. Bizi çevirmek istiyen çenberin bir çok noktaları kırılmıştır. Harbi uzatmıya hazırız.. Amerika ve İngiltereyi yenmeden kılıcımızı kınına koymıyacağız. Bu husustaki azim ve irademizi bildirmek isterim. Almanya, İtalya ve japonya kat'i zaferi kazanmadan ve dünya sulhu kurulmadan silâhlarını bırakmıyacaklardır.

Her üç devlet, kendi aralarında daha evvelden tam ve karşılıklı bir anlaşma olmaksızın bu devletlerle mü-

— Devamı 2 nci Sahifede —

İŞARETLER

Ekmek fiati

İzmirde ekmek fiati 16 kuruş, otuz paraya çıktı. Buna sebep, buğday fiatının yükselmesidir. Para, müstahsilin cebine girecek.. Bu, çok yerindedir. Her şeyin kıymeti yükseliyor. Köylünün esas kazanç maddelerinden biri olan buğday, arpa vesairenin de buna müvazî bir kıymet kazanması, hem haklı, hem zaruridir. Çünkü müstahsil, belkemiğimizdir. Onun kazanması ve bu suretle daha fazla çalışmağı istemesi lâzımdır. Diğer istihlâk maddelerinden tasarruf ederek bu yükselişe karşı bütçe müvazenemizi koruyabiliriz. Fakat buna mukabil, ekmek imal ve un tevzi işlerini mutlaka ve mutlaka daima intizam halinde bulundurmalıyız.

★★

Almanlara göre

Almanyada 4 milyondan fazla Rus esiri var

Son Sovyet hareketleri tali ehemmiyettedir

Sivastopolda da Sovyetlerin harekâtı bildiriliyor

Stokholm, 16 (A.A.) — Alman mahfilleri şark cephesinde Rusların yaptıkları faaliyetin oldukça büyük olduğunu kabul ediyorlar. Bu faaliyet hakında şöyle deniliyor:

— Bu harketler tali ehemmiyettedir. Şu veya bu ormanın veya şehrin terkedilmesi bir şey ifade etmez. Ehemmiyetli olan nokta, kışlamak için münasip yerlerin tutulmasıdır. Rus mukabil hücumları zırhlı kuvvetler, kızaklar üzerine bindirilmiş top bataryaları, tayyareler, kayakçılar ve bilhassa Alman tanklarına petrollü bombalarla hücum eden süvariler tarafından yapılıyor.

Helsinki, 16 (A.A.) — Mareşal Mannerhaym bugün zaptedilmiş bulunan Hangöyü ziyaret etmiştir.

Berlin, 16 (A.A.) — Radyoya göre 4 milyondan fazla Rus esiri kamplarda bulunmaktadır. Bunların mesken ve yiyecek meseleleri üzerinde müşkülât çekilmektedir.

Berlin, 16 (A.A.) — Sivastopola kapanılan Bolşevikler pazartesi günü sahil bataryalarının da yardımı ile bir çok noktalarda şiddetli çıkış hareketleri yapmışlar, Alman topçusu da piyadenin müdafaasına iştirak etmiş, bir çok Rus bataryalarını susturmuş-

— Devamı 4 üncü sahifede —

Sovyetlere göre

Alman zayiatı 6 milyondan fazla

19 bin top, 15 bin tank 13 bin tayyare de kaybettiler

Klin ve bazı şehirler geri alınmıştır

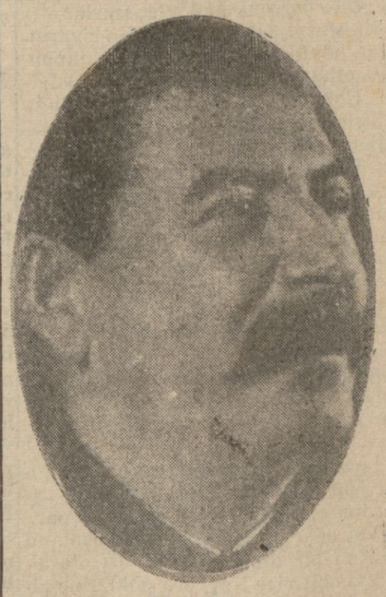

B. Stalin

Moskova, 16 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet tebliği:

Dün gece kuvvetlerimiz bütün cephede düşmanla çarpışmışlardır.

Moskova, 16 (A.A.) — Kızılordu-

— Devamı 3 üncü Sahifede —

Askerî Vaziyet

Uzak Şarkta zamanın rolü büyük olacak

Japonlarda dağınıklık var. Müttefiklerin de müşterek plânları yoktur. Libyada mihver iki hedeften birini tutmaktadır

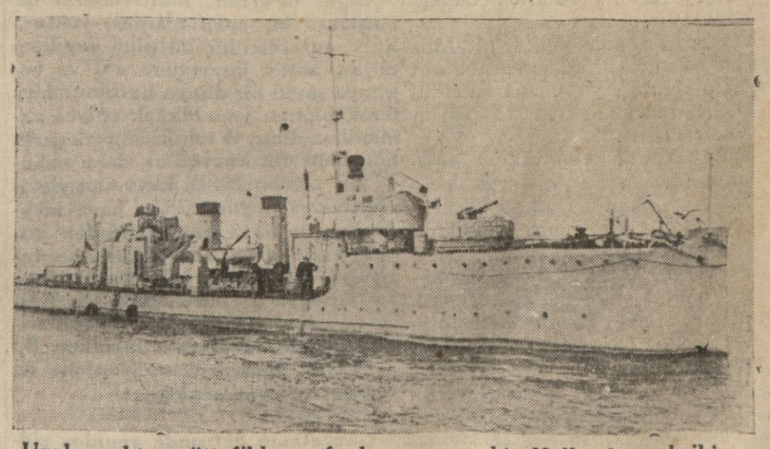

Uzak şarkta müttefikler safında çarpışan bir Hollanda muhribi

Radyo gazetesine göre, japonların uzak şarkta tam hava üstünlüğü kurdukları anlaşılmaktadır. Yabancı kaynakların haberleri bu noktada toplanmakta, Malezya kısmında İn-

—Devamı 2 insi sahifede —

AFRİKA HARBİ

Ingilizlere göre:

Harekât muvaffakıyetle inkişaf ediyor

Bir noktada düşman mevzilerinin merkezine girildi

Yeniden esirler alındı, Giridde 2 gemi batırıldı

Kahire, 16 (A.A.) — Resmî tebliğ: Gazalanın garp ve cenup garbisinde, düşmanın azimli mukavemetine

— Devamı 4 ncü Sahifede —

Mihvercilere göre:

Bir Ingiliz kruvazörü torpille batırıldı

Bir Ingiliz generali, yüz lerce asker esir alındı

Avrupa kısmında Taranto Brendizi ve Ogusta Ingilizler tarafından bombalandı

Roma, 16 (A.A.) — İtalyan tebliği:

Gazzala cephesinde dün uzun müd

— Devamı 4 ncü Sahifede —

Aydın postahanesinden çalınan para meselesi

Hırsızlar tutuldu. 20 bin lirasını yakmışlar, pek azını harcamışlar

Geçen gün Aydın postahane koridorundan bir bankanın mühürünü taşıyan üç torba içinde 50 bin küsur liranın çalınmış olduğunu ve hırsızlığı yapan iki kişinin yakalandığını yazmıştık. Torbada biner ve beş yüzer liralık banknotlar bulunduğu tesbit edilmiştir. Hırsızlığı yapan Mehmed oğlu Muhiddin Çoban Gazian-

—Devamı 2 insi sahifede —

Bolluktan korkma. Daha çok mal yetiştir

Askerî Bahisler

Amerikaya bir Alman taarruzu nasıl yapılabilir ?

Alınan tedbirlere göre, Amerikalılar, her hangi bir hava hücumundan kendilerini uzak görmemektedirler

Alman genelkurmayı, Martinik adasını ve Groenlandı Birleşik Amerika devletlerine havadan ve denizden taarruz için ileri dayanç noktaları olarak kullanmayı tasarlıyordu. Başlıca ve devamlı üsler ve dayanç noktaları Norveç, Fransa ve Afrika sahillerinde sıralanabilirdi.

Nazi kuvvetleri, Amerikan sahillerinde birçok noktaları hedef tutacaklardı. Grumann ve Brevvster fabrikaları Long İslanddadırlar. Glenn Martinler Baltimorda çalışıyorlar. Curtias-Wright fabrikaları Caldvvell ve Nevv-jerseye kadar uzanırlar.

Kaliforniyada Los Angeles civarındaki büyük Boeing fabrikası japon havacılığı için mükemmel bir hedeftir. Çok mühim sanayiin bulunduğu şehirler ya sahillerde, yahut da sahillere yakın yerlerde bulunuyorlar. Bu Boston, Washington, Nevv-Orleans, San-Francisco ve nihayet Nevv-York da böyledir. Nevv-York Londradan 5.600 kilometre uzaklıktadır. Marinyak hava meydanı 5700 kilometre uzaklıktadır. Burada «Kuriers» ler ve Suftvvaffenin ağır bombardıman uçakları konaklarlar. Yeni «Heinkel» HE. 177 bombardıman uçakları, hiç bir yerde konaklamadan yarım tonluk bombalariyle Brestten Nevyorka giderek dönebilirler.

Londrada yapılan tecrübelere göre, 500 kiloluk patlayıcı madde zarardan çok gürültü ve çatırtı yapar. Fakat eğer bu Heinkeller Groenland adasını bir dinlenme noktası olarak kullanabilseler Nevyork göklerine altı ton bomba taşıyarak gelebilirler ve Birleşik Amerika hükümetleri merkezi de güç imtihanlar geçirebilir. Daha fazla olarak: Eğer Groenland nazilerin eline düşseydi, bu onlara meşhur «Yu 88» Yunkerslerini oraya getirerek Nevyorka iki tonluk yükleriyle uçmak imkânlarını verecekti.

Bundan başka, Fransanın gönlünü alarak Martinikten yapılacak bir taarruz mihver için daha önemli sonuçlar doğurabilirdi. Martinik adası Panama kanalından 2100 kilometre ve Nevyorktan 3200 de bulunduğuna göre hava hücumları için mükemmel bir üs ilarak kullanılırdı. 1500 Km. içinde yapılacak bir hücum bombardıman uçaklarını ve nazi ordularının naklini Bermud adalarına kadar götürebilirdi. Bermuda adaları Birleşik Amerika sahillerinin himayesi için kıtanın en uzaktaki müdafaa yerleridir. Nevyorktan 1000 kilometre kadar uzaktadır.

Bunlardan şu sonuç çıkar ki: Amerika bir çok noktalardan vurulabilir. Her halde buraya yapılacak en ciddî hava hücumları Giritteki taarruzlara benziyecektir.

Şimdiye kadar Amerikaya karşı Almanya tarafından yapılacak hava taarruzları imkânları araştırılırken hemen bütün fikirler bir noktada toplanmıştır: Uçaklar bombalarını atarak tekrar üslerine dönebilmelidirler. Fakat, bu uğurda Hitler, uçaklarını feda etmeği de düşünmüş olabilir.

Amerikan toprağına bir kere inmiş olan tayyareciler oradan ayrılmayı düşünmiyeceklerdir. Onların vazifeleri elde edilen yerleri muhafaza etmektir. Bu noktadan Giritteki neticeler çok mânalıdır. Bütün Alman stratejisi, insan ve malzeme fedakârlığı yapmak, bir hava meydanını ele geçirmek, sonra buraya malzeme ve kuvvet indirmektir. Giridin istilâsı ufak mikyasta olmakla beraber Büyük Britanyanın istilâsı tecrübesinin tekrarından başka bir şey değildir. Ayni zamanda Birleşik Amerika devletleri topraklarının istilâsı için atılan bir adımdır.

Groenland ve İzlanda adaları, eğer buralara ayak basabilirlerse, Almanlara büyük faydalar temin edecektir. Naziler daima istedikleri dünya harbini yapmak için kolaylıklar arıyacaklardır. Bunun için büyük bir Alman kadrilateri meydana getirerek her iki yarım dünyaya hâkim olmayı Berlin düşünmüştür. Bu kadrilater Norveçteki Stanavangerden hareket ederek Brestten geçer ve Bordoya kadar iner, sonra Kazablanka ve Dakar sonra Natal istikametini alarak Nevyork ve nihayet Groenlanddan tekrar Stavangere gelir.

★

Askerlik mütehassısları, Amerikaya yazın ortasında bir hücum yapılacağında ısrar ediyorlar; çünkü bu mevsimde esen müsait rüzgârlar Alman bombardıman uçaklarının süratlerini ve tesir sahalarının artmasına yardım eder.

Görülüyor ki bir nazi taarruzu bugün çok uzakta bulunmaktadır. Son zamanlarda bu düşüncelerin bir hayal olduğunu ve zihinlerde yaratılmış bir hayaller mecmuası olduğunu görmedik mi?

Bundan başka Birleşik Amerikada hava hücumlarına karşı pasif korunma ve diğer tecrübeler için hususî bir şehir kurulduğu bildiriliyor. Maryland bölgesinin her hangi bir yerinde bulunan bu şehir, her hangi bir yıldırım harbinin bütün şartlarına tâbi tutuluyor.

Bu, Amerikalıların uğrıyacakları hava hücumlarından kendilerini hiç bir zaman uzak görmediklerinin bir delilidir. (İmages'dan)

Askerî Vaziyet

— Baş tarafı 1. inci sayfada —

gilizler tarafından da itiraf olunmaktadır. japonlar, burada cenuba doğru inkişaf eden hareketlerinde yeni elde ettikleri ve edecekleri hava üslerinden istifadeye çalışacaklardır. Fakat bu istifade zamanla olabilir. Harekât ise yeni başlamıştır. Malezyada ele geçirilecek meydanlarla Singapur, Hind körfezi ve Malaka boğazı tehdid edilebilir. Bilhassa Singapur tehlikeye düşer. Burasının hava müdafaası mevcud olabilir. Fakat hava kuvvetleri, zayiatı göze alarak ve muhtelif tabiyelerle böyle yerlere saldırabilirler. Muvaffakıyet kazanınca bittabi zayiatın hükmü olamaz. Nitekim, son İngiliz zırhlılarının batırılmasında bir kaç japon tayyaresinin kaybedilmiş olması gibi.. Hareket halindeki gemilerin bombardımanı zordur. Fakat onların da havaya karşı müdafaaları güçtür. Keza böyle üsler hem taarruza müsaiddir, hem de müdafaaya.. Yakın noktalarda hava meydanları bulunması vaziyeti epiyce tehdid edebilir.

Japonlar İngiliz Borneosuna asker çıkarmışlardır. Bundan sonra Felemenk adalarını işgale çalışacaklardır. Bu suretle hava stratejik durumlarını daha iyi bir şekle getirmek istemeleri muhtemeldir. Keza Birmanyaya doğru olan japon hareketlerinin inkişafı da japon hava kuvvetleri için mühimdir. Fakat, bu imkânlara varabilmek, günler ve haftalar meselesi değildir. Çok zamana muhtaçtır. Şimdi japon kara, deniz ve hava kuvvetlerinin çalışmalarında pek bariz bir işbirliği yoktur. Bunlar dağınıktırlar. Bunun mahzurları da var, iyilikleri de.. Fakat müttefikler, passif kalırlarsa, mahzurlar azalabilir..

Diğer taraftan müttefiklerin de müşterek bir harp plânları yoktur. Eger, evvelden hiç bir plân yapılmamışsa, bütün kuvvetlere aid ve beş kıtaya şamil bir dünya harbinin müşterek plânını yapabilmek epiyce zamana bağlıdır. O takdirde uzak şarktaki müttefik kuvvetleri, daha uzunca bir zaman kendi kuvvetleriyle iş görecekler değildir.. Çin hava meydanları ile hava kuvvetlerinden istifade edilebilirse de bunların ne vaziyette olduklarını bilmiyoruz. Rusya, japonya ile harbe girse de, Rusya meydanlarında evvelâ büyük hava kuvvetleri toplamak lâzımdır. Bu da kolay olmıyacaktır. Bunlara da zaman rol oynıyacaktır.

LİBYADA:

Gazzalanın batısında yeniden şiddetli muharebeler başlamıştır. Alman başkumandanının ardeç muharebelerinden vazgeçerek daha kuvvetli birliklerle müdafaaya geçtiği anlaşılmaktadır. Bunun maksad ve hedefi pek bilinmemektedir. Ancak iki ihtimal vardır:

1 — Derne civarındaki dağlık sahaya çekilen kuvvetlerin burada elverişli yerlerde tutunabilmelerini temin etmek..

(Çünkü motörlü vasıtaların durmadan takip ettiği böyle kuvvetlerin mevki tutması ve müdafaaya hazır bir hale gelmesi, muharebenin en güç safhalarından birini teşkil eder. Bu müdafaa hazırlığı, ayni zamanda zamana bağlıdır. Aksi takdirde bu kuvvetler harbe hazırlıksız girerler ve mağlûbiyet ihtimalleri artar. Bu tehlikeleri uzaklaştırmak için ise, ordu kumandanlığı, bir kısım kuvvetlerini feda ederek diğerlerinin tutunmasını ve hazırlığını temin eder. Belki Alman kumandanı general Romel bunu düşünmektedir.

2 — Mihver ordusunu takip eden ve asıl kuvvetlerden çok ayrılmış bulunan daha hafif İngiliz kuvvetlerini seri bir şekilde hırpalamak ve tasarlanan mevkilere çekilmek..

Fakat, Derne istikametine çekiliş, Alman kumandanının birinci hedefi takip ettiğini göstermektedir. Netice ancak 2-3 gün sonra anlaşılabilir.

TAKVİM

1360 ZİLKADE 27-KASIM 40

Evkat	S. D.		S. D.
Sabah	7,18	Akşam	16,41
Öğle	12,09	Yatsı	18,20
İkindi	14,39	İmsak	5,31

Amerikadaki Italyanların yemin ve kararı

Nevyork, 16 (A.A.) — İtalyan ırkından olan 1500 den fazla Amerikalı mütecaviz mihver devletlerine karşı Amerikayı müdafaa için kanlarını ve servetlerini feda edeceklerine yemin eylemişlerdir. Bunlar, faşistleri kendi düşmanları telâkki etmekte ve Mussoliniyi, Dante ve Garibaldi İtalyasını Hitlere satmış olmakla itham eylemektedirler.

Maltada alarm

Malta, 16 (A.A.) — Geçen pazartesi gecesi ve dün sabah erkenden Maltada 6 alarm verilmiştir. Bir kaç bomba atılmıştır. Hafif hasar vardır. İnsan zayiatı yoktur. Bir akıncı tayyare hasara uğratılmıştır.

Kaybolan denizaltı

Londra, 16 (A.A.) — Amiralliğin tebliği:

Petvak denizaltısından epiy zamandanberi haber alınamamıştır. Denizaltıya kaybolmuş nazariyle bakılmaktadır.

Japon parlâmentosunda

— Baş tarafı 1. inci sayfada —

tareke veya sulh yapmıyacaklar ve yeni nizamı kurmak için işbirliğinde bulunacaklardır. Eğer Çng-King mukavemette ısrar ederse, aykında baskınımızı artıracağız. Öyle zannediyorum ki Çin meselesinin halli pek yakındır.

Tokyo, 16 (A.A.) — Japon imparatoru bugün parlâmentonun fevkalâde içtimaında irad ettiği nutukta demiştir ki:

— Doğu Asyada yeni nizamı tesis etmek istiyorum. Fakat İngilizlerle Amerikalılar buna mani olmak istediler. Bu yüzden harbe girmek zorunda kaldık. Buna teessüf ederim. Diğer taraftan müttefiklerimizle iş birliğimizin heran daha sıkı bir hal almasından bahtiyarım..

İmparator sözlerinin sonunda, mebuslara mesuliyetlerini hatırlatmış ve japon fevkalâde büdçesiyle meşgul olmalarını tavsiye etmiştir.

Hariciye nazırı Togo da beyanatta bulunarak harp mesuliyetinin İngiltere ile Amerikaya aid olduğunu söylemiştir.

Almanlar, Afrikayı işgale hazırlanıyorlar

—Baş tarafı 1 inci sahifede —

İşte Almanların hazırlandıklarını hattâ bu bakımdan girişmiş olduklarını söylediğim «yepyeni hareket» bu, Afrikanın işgali hareketidir. Gerçi Afrikaya geçişte kullanılabilecek tabiî üçüncü bir geçiş yeri varsa da bu yol, pratikte, kelimenin tam mânasiyle kıymetsiz, her bakımdan ciddî güçlüklerle dolu, vasıtasız ve maddî imkânlardan mahrum bir yoldur: Boğazlar yolu!

Bu yolun güçlüklerine ve vasıtaca fakirliğine mukabil şimal Afrikası baştan başa, asfalt yolları, demir ve deniz yollariyle işe daha çok elverişlidir. Ve İngiliz donanması şimal Afrikasının garbından ve ortalarından şarka doğru sürüldükçe Akdenizde vapurlarla nakliyat her işi kolaylaştıracak bir ihtimal ve mahiyet arzeylemektedir.

İcra ve inkişaf bakımlarından tafsilâta girişmeksizin kısaca izahına çalıştığım ve Almanların hazırlanmakta olduklarını tahmin ettiğim bu yeni hareket, kanaatimce, uzak şark muharebelerinden daha büyük bir ehemmiyetle Anglo-Saksonları meşgul ederek bunları bu harekette Almanlara takaddüm eylemeğe zorlıyacak bir mahiyettedir. Bekliyelim, çok şeyler göreceğiz!...

ŞAKİR HAZIM ERGÖKMEN

Aydın Postahanesinden çalınan para meselesi

—Bas tarafı 1 inci sahifede —

tepte, ve suç ortağı berber Ali Yılmaz da Aydında yakalanmışlardır. Bu hususta yapılan tahkikata göre Muhiddin Çobanda 16782 lira ve evinde 4972 lira, Aydında berber Ali Yılmazın evinde 13000 lira bulunmuş ve paradan 20,000 liranın Ali Yılmazın evinde Muhiddin ve Ali Yılmaz taraflarından yakıldığı anlaşılmıştır.

Çalınan ve evde yakılan posta paketleri arasında bulunan taahhüdlü evrakın süprüntülerinin atıldığı Aydın civarındaki Tabak deresi süprüntülüğünde yapılan araştırmada bir zarf içinde binerlik 20 tane kâğıd para bulunmuştur.

Çöplükte bulunan yirmi bin liranın yalnız kenarlarının kavrulduğu anlaşılmıştır. Paradan ancak 218 liranın Muhiddin tarafından Afyonda sarfedildiği anlaşılmıştır. Muhiddinin bir katil suçundan dört sene hapse mahkûm edilerek hapishanede cezasını ıikmal ettiği de öğrenilmiştir Fakat içinde para bulunan torbayı postahane koridorundan ne suretle çaldığı henüz tamamen tesbit edilememiştir. Yakında jandarma muhafazasında Gaziantepten Aydına getirilecektir.

Paralar ve suçlular elde edildiği için artık araştırmalarından sarfnazar edilmesi, Aydın emniyet dairesinden şehrimizdeki alâkadarlara bildirilmiştir.

Berlin toplantısı

— Bas tarafı 1 inci sahifede —

altında bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda Almanya namına deniz kuvvetleri kumandanı Amiral Reder, Alman ordusu başkumandanı Mareşal Kaytel, hava müsteşarı Mareşal Lih bulunmuşlardır. Kaytel japon ordusunun harbe girmesi münasebetiyle yeni silâh arkadaşlarını selâmlamış, müteakiben Fon Ribbentrop, üç devlet arasındaki bağları ve bugünkü mühim vazifeleri anlatmıştır. Daha sonra japonya ve italya sefrileri de hükûmetlerinin, Alman görüşlerine tamamen uygun olan noktai nazarlarını bildirmişlerdir.

Şehir ve Memleket Haberleri

Francolaya narh kondu

Alâkadarlar, bugün daha fazla ekmek çıkarılacağını söylüyorlar

Dün fırınların önlerindeki izdiham nisbeten azdı. Fırınlar, daha fazla ekmek çıkarmışlarsa da bir çok kimselerin, ekmek bulamamaları ihtimaline karşı ertesi gününü de düşünerek fazla ekmek aldıkları görülmüştür. Halbuki fırıncılara, herkese istediği kadar ekmek verilmemesi için tebligat yapılmıştır.

Buna rağmen bazı kimselerin fazla ekmek aldıkları tesbit edilmiştir. Bu gibi fırıncılar ve fazla ekmek alanlar hakkında tahkikat yapılacaktır.

Alâkadarlar bugün daha fazla ekmek çıkarılacağını bildirmektedirler.

Tek tip ekmek, dünden itibaren yeni narh üzerinden, 950 gramı 16,75 kuruştan satılmıştır. Dün Belediye daimî encümeninde bugünden itibaren Francolanın kilosunun 29 kuruştan satılması kararlaştırılmıştır. 250 gramlık francola 7,25 kuruştan satılacaktır.

—ooo—

Idhalât eşyası

Mağazalarda ihtiyaç mıntakalarına ne suretle dağıtılacak

İdhalât birlikleri tarafından memleket ihtiyacını karşılamak maksadiyle dış memleketlerden getirtilecek idhalât eşyasının, yüzde 25 nisbetindeki miktarın yeni teşkil edilecek müracaat büroları emrine verileceğini ve ihtiyaç mıntakalarına satılacağını dünkü sayımızda yazmıştık.

Umumî kâtiplik mesuliyeti altında yapılacak bu satışlar münasebetiyle birlikler binasında idhalât birlikleri idare hey'etleri reisi ve azası tarafından yapılan toplantıda idhalât emteasının muayyen bir nisbetinin müracaat bürosu emrine verilmesi muvafık görülmüştür.

Bu eşya, idhalâtçıların mağazalarında bulunacak, fakat vilâyetin vesikasını hamil olarak müracaat edeceklere satılacaktır. Vesikalar, vilâyet fiat mürakabe komisyonunun tedkikinden de geçecektir.

Bu mallar, birlikler mevzuuna dahil manifatura madenî her nevi eşya, çul, çuval ve kanaviçedir.

—ooo—

Aldığı zeytinyağının parasını vermemiş

Yemiş çarşısında komisyoncu Ahmed Köksel adında biri aleyhine Kütahyada tüccardan İrfan Turhanlı namına İzmirde iki vekili tarafından dün müddeiumumiliğe müracaat edilerek emniyeti suistimal davası açılmıştır.

Dava arzuhaline, zeytinyağı ticaretine aid bir çok mektupların fotoğrafları da bağlanmıştır. Vak'a şudur:

Kütahyadan İrfan Turhanlı tarafından İzmirde Ahmed Köksele gönderilen 2280 lira kıymetinde 3850 kilo zeytinyağının parası ve kapları verilmemiştir. Müteaddid müracaatlara rağmen para verilmemesinde ısrar edilmiş nihayet dava açılmak mecburiyeti hasıl olmuştur. Ahmed Köksel, bir müddettenberi bir müessesede çalışmakta imiş.

Hava kurumuna teberrüler

Hava kurumuna teberrüler devamdadır. Şimdiye kadar teberrü yekûnu 67.000 liraya yükselmiştir. Manifaturacılar, en yüksek hadde bulunmaktadırlar.

Kavafların listesi, bugünlerde tamamlanacaktır. Bu liste muhteviyatı da şayanı takdir derecededir. Mısırcılar, dericiler ve hırdavatcılar da teberrülere devam eylemektedirler. Keresteciler yeni liste hazırlıyacaktır. İhracatçıların listesi de hazırlanmak üzeredir.

YURDDAŞ!

Geçen Cihan harbinde saltanat Türkiyesi kıtlık içinde idi. Cumhuriyet devri, bolluk devridir. Bolluğun kıymetini bil.

Parti kongreleri çok alâkalı geçiyor

C. H. P. kaza kongreleri, büyük alâka içinde devam etmektedir. Parti müfettişi İstanbul mebusu Galip Bahtiyar Göker de toplantı ve müzakereleri dikkatle takip etmektedir.

Halk dilekleri serbestçe ortaya atılmakta, dinlenmekte ve tesbit edilmektedir. Bu dilekler, bilâhare yerlerine getirilecektir. İdare hey'eti seçimi de ayni şekilde tam bir serbesti ile yapılmaktadır.

İzmir parti kaza kongresi de önümüzdeki cumartesi günü saat 17 de Halkevi salonunda toplanacaktır.

Kısa Haberler

Vali Fuad Tuksal, dün Karşıyaka ve Bornova yollarını tedkik etmiştir.

★ Vilâyet Fiat mürakabe komisyonu, dün bazı gıda maddeleri üzerinde müzakerelerde bulunmuştur.

★ Tıb fakültesi 939 senesi mezunlarından İzmirde oturan Adnan Budaras, altmış lira ücretle İstanbul - Cerrahpaşa hastahanesi rontken asistanlığına tayin olunmuştur.

Camii soymuşlar

Evvelki gece Ödemişte Kaya köyü camiinde bulunan alacalı, mavi, kırmızı renkte 12 tane halı, muhtelif eb'adda renkli yerli ve şark mamûlâtı 50 kilim çalınmıştır. Hırsızlar aranıyor. Bunların Bayındır ve Tire istikametlerine gittiklerine dair izler elde edilmiştir.

Yine kömür geldi

Deniz yoliyle Karataş vapur iskelesine iki motör dolusu odun kömürü daha gelmiş ve halka satılmasına başlanmıştır. Kömürler, toptan çuvalla yedi kuruştan, perakende de sekiz kuruştan satılmaktadır.

NAPOLYON Ordularının MOSKOVA BOZGUNU

YAZAN: Napolyonun Perde Çavuşu Burginyon

ÇEVİREN: Şakir Hazım Ergökmen

— 53 —

Büyük yoksulluklar içinde acı günler geçirmiş ve geçirmekte olan benim gibi birinin, bunların ne olduğunu öğrenmiye vereceği ehemmiyeti her halde takdir edersiniz. Sabırsızlıkla bu düğümlerin altından neler çıkacağını bekliyordum.. Nihayet tam bir hayret içinde bunların ne olduğunu öğrendim. Biri bir aydanberi eksikliğini barutla gidermiye çalıştığımız tuz, ötekisi, yine bir aydanberi bu kadar bol miktarlarda görememiş olduğum bulgurdu.

Pişmekte olan eti ve içeceğimiz et suyunu tasavvur edilemiyecek derecede büyük bir kıymete yükseltecek olan bu iki madde önünde nerdeyse diz çöküp tapınacaktım.

Picarta ne kadar bahtiyar olduğumuz hakkında bir fikri olup olmadığını sordum. Ancak iki gündür, talih yıldızı kararmıya başladığı için, şu vaziyetimizin ne demek olduğunu benim kadar takdir etmesine imkân olmadığı halde bana yalnız «Mükemmel!.» cevabını vermekle iktifa etti. Onunla, bu «Mükemmel!..» in kıymeti üzerinde çekişmek niyetinde değildim..

Gittikçe üzerime çöken rehaveti artırmakta olan ateşin karşısında ve sadık bir arkadaşın himayesi altında yemek pişinceye kadar güzel bir uyku çekmek fikri, kafamı dolduran düşüncelerin topuna birden hâkim oldu. Picart da fikrimi tasvip etti. Ve bu sırada kendisinin de bir taraftan yemeğe bakacağını ve silâhlarımızı temizliyerek yeni baştan doldurmakla meşgul olacağını söyledi.

Rus süvari kumandanı için hazırlanan sığınağa iyice yerleşerek ikinci bir konuşmıya fırsat bulamadan uykuya daldım..

Derin bir uykuda iken Picart beni uyandırdı.. İki saat deliksiz uyuduğumu, şimdi sıranın kendisinde olduğunu söylüyordu.. Anlaşılan Picart benden daha ihtiyatlı olacak ki kaç atımlık malzemem olduğunu sormadan yatamadı. Benim kırk beş, onun altmış atımlık malzememiz vardı ve onun hesabı ile bununla en az yirmi beşer Kazak öldürmek kabildi.

Ben uyurken Picart karnını mükemmel bir surette doyurmuştu; bu defa da ben bana kalanı mideme indirmeliydim. Tencereyi bacaklarımın arasına yerleştirerek sindire sindire, bol bol yidim. Hayatımda bu kadar lezzetli bir yemek yediğimi hatırlamıyorum. Yemeğimi bitirdikten sonra Picartın «Dişlerin yağlarını temizlemek için» diye verdiği bir küçük parça peksimeti yedim. Bu, bence yediğim yemeğin lezzetini artıran çerez gibi bir şey oldu. Sonra ayağa kalkarak etrafı gözetlemek vazifemi yapmıya başladım.

Henüz beş dakika bile olmamıştı ki buraya gelirken rastladığımız yaralı atın kişniyerek buz tutmuş gölün ortasına doğru tırısla koştuğunu, orada da başı dik, kişnemelerine devam ettiğini gördüm.. Atın bu kişnemelerine bir çok atın kişnemesi cevap verdi. At, seslerin geldiği tarafa doğru koşmıya başladığı zaman bir çam ağacının gövdesini siper alarak atın nereye gittiğini gözetlemiye başladım. Yaralı hayvan, tam yirmi üç kişiden ibaret ve yürümekte olan bir Rus süvari müfrezesinin yanına gitti. Bunlar gölün üzerinden geçiyorlardı.

Bu, oldukça mühim bir hâdise idi; Picartı hemen uyandırmıya mecburdum; fakat Picart o kadar derin bir uykuya dalmıştı ki bacaklarından çekip yerde sürüklemiye başlamayınca uyanmadı.

Picart haydi bakalım, silâh başına! Gölde Rus süvarisi var?..

— Ne diyorsun, ahbab?. Bu ne küstahlıktır!. Uykumu berbad ettiler!

— Orasını burasını bilmem, acele ormana girelim!..

Picart gene adeti üzere, Rus çarından başlıyarak aklına gelene, bildiği küfürlerin hepsini sıralamıya devam ederken Rusların nerede olduğunu sordu.. Bu sırada beş Rus süvarisi daha müfrezeye katıldı..

Bizim sağ ilerimizde ve tüfeklerimizin menzili dışında olan bu süvariler az sonra atlarından inip durdular.. Belki de aksamdan, su almak için kırmış olacakları buzların etrafında, su almak için halkalandılar. Akşamdanberi meydana gelmiş olan ince buzları mızrakları ile vurarak kırmıya çalışıyorlardı.

Ruslar bu işle meşgulken biz de derhal hazırlanarak görünmeden yola çıkmıya ve imkân bulursak orduya iltihaka karar verdik.

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

7.30 Program	18.45 Ç. Klübü
7.33 Müzik	19.30 Haberler
7.45 Haberler	19.45 Konuşma
8.00 Müzik (pl.)	19.55 Türküler
8.15 Evin saati	20.15 R. gazetesi
8.30/8.45 Müzik	20.45 Müzik
12.30 Program	21.00 Z. takvimi
12.33 Müzik	21.10 Türküler
12.45 Haberler	21.30 Konuşma
13.00 Müzik	21.45 Müzik
13.30-14 müzik	22.30 Haberler
18.03 Müzik	22.45 Dans mizik
18.25 Konuşma	23.00 Kapanış

Müttefiklere göre

—Baş tarafı 1 inci sahifede —

meydanı olabilecek sadece bir plâj vardır.

İngilizlerin büyük kuvvetleri daha geridedir. Japon baskısının ağırlığı, insan ve malzeme sayılarının üstünlüğündendir. Yarımadanın şimal doğusunda da harp şiddetlenmiştir. Tafsilât yoktur. Fakat japonların binlerce kayıp verdikleri söylenmektedir.

Londra, 16 (A.A.) — Burada Hong-Kongun uzun müddet muhasaraya dayanacağı kanaati vardır.

Singapur, 16 (A.A.) — Büyük kayıplara uğratılmasına rağmen japonlar Malaka yarımadasının şimal batısında bir noktadan ilk müdafaa hattımıza girmişlerdir. Kedahın cenubunda şiddetli muharebeler oluyor. İngiliz kuvvetlerinin şiddetli mukavemetlerine rağmen sayıca üstün olan japonlar ağır basıyor. İngiliz kuvvetlerinin büyük kısmı daha gerilerdedir.

Rangon, 16 (A.A.) — Tebliğ:

Japon kuvvetlerinin yaptığı baskı neticesinde küçük garnizonumuz Birmanyanın en cenup noktasında Port Viktoryadan plân mucibince geri çekilmiştir.

Manilla, 16 (A.A.) — Japon tayyareleri, pazartesi öğleden sonra Manillanın Alangapo deniz üssüne hücum etmişlerdir.

Vaşington, 16 (A.A.) — Havai adaları yakınlarında batırılan Norveç vapurunun mürettebatı harp gemileri mürettebatı tarafından kurtarılmıştır.

Vaşington, 16 (A.A.) — Bahriye nazırı albay Knoks Honoluluyu ziyaretten sonra Ruzvelte evvelce raporunu vermişti. Nazır diyor ki:

— Maddî hasar, ümid edildiğinden az olmuştur. Fakat insan zayiatı, tahminleri kat kat aşmıştır.

Japonlar, harp başlar başlamaz bizi derhal mağlûp vaziyete düşürmek istiyorlardı. Zırhlı, kruvazör, muhrip, tahtelbahirlerden mürekkep Pasifik filomuz şimdi denizde bulunmakta ve düşmanı aramaktadır. Beklenmiyen hücumu karşılamak üzere Feare Harber tam tetikte bulunmamıştır. Ruzvelt, felâkette mes'ul olanları şahsen takip etmek için faaliyet halindedir.

150 - 300 japon tayyaresinin tek bir tayyare gemisinden gelmesine imkân yoktur. Hücumlar, tek motörlü tayyarelerle yapılmıştır. Bu tayyarelerin hiç birisi kara tayyaresi değildi. Tayyarelerin Almanlar tarafından idare edildikleri tahakkuk etmemiştir. Hiç bir cinsten yeni bir silâh da kullanılmamıştır. Taarruza, japon denizaltıları da iştirak etmişlerdir.

Batavya, 16 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Hollanda Hindistanı donanması, İngiliz Borneosunda japon imtiyazlı mıntakasına asker çıkarmıştır. Hollanda kuvvetleri, motörlü bazı japon gemilerine el atmış ve japonları göz hapsi altına almıştır.

Vaşington, 16 (A.A.) — Peore Harber adasında ilk japon baskınında Arizona zırhlısı ile 3 muhrip, top talimde kullanılan bir gemi batmıştır. Bu harekâtta Alabora olan eski Oklahama zırhlısı kabili tamirdir.

Tersaneler, petrol depoları ve mühim bahrî üsler, hasardan azade kalmıştır.

Vaşington, 16 (A.A.) — Filipinlerde Luzon adasının şimal ve şimal garbî bölgesiyle adanın cenup şarkisinde Loegaspi şehrinde çarpışmalara devam edilmektedir. Filipin adalarına japonlar hava hücumu yapmaktadırlar. Fakat bahrî tesisatta ve gemilerde hiç bir hasar yoktur.

Midvey ve Veyk adalarındaki küçük Amerikan garnizonları müdafaaya devamdadırlar.

Londra, 16 (A.A.) — Gelen son haberlere göre, japonlar Hong- Kong ve Malakada baskınlarını artırmışlardır.

Londra, 16 (A.A.) — Burada söylendiğine göre, japon kıtaları tarafından zaptedilen Port Viktoryada mühim bir tayyare meydanı vardır.

Melburn, 16 (A.A.) — Japon tayyareleri yeni Ginenin Avustralyaya aid kısmı ile Bismark adaları üzerinde uçmuş ve Avustralya tayyareleri yetişmeden uzaklaşmışlardır.

Çung-King, 16 (A.A.) — Çin karargâhının tebliği:

Kıtalarımız Hong-Kong mıntakasında, düşmanın cenahlarına artan şiddetle taarruz etmektedirler. Düşman, Kanton yakınlarında demiryolu ve şosa boyunca iz'aç edilmektedir. Hankso körfezi de hava kuvvetlerimiz tarafından bombardıman edilmiştir. Hücumumuz Sanghay çevresine kadar genişlemiştir.

Vaşington, 16 (A.A.) — Havai adalarında, ilk harekâtta 168 kara askeri ölmüş, 223 de ağır yaralandıktan sonra ölmüşlerdir.

Melbrun, 16 (AA..) — Avustralya harp kabinesi Avustralyanın şimal ucunda Port Darvindeki kadın ve çocukları tahliye ettirmiye başlamıştır.

Londra, 16 (A.A.) — Malakada harekâtın geçtiği saha, arızalarla doludur. Bu itibarla harp hakkında her zaman tafsilât alınamamaktadır. İngiliz kuvvetlerinin Birmanyadan aşarak Siyamda düşmanla şiddetli bir muharebeye tutuştukları hakkındaki haberler burada teyid edilmemektedir.

Manilla, 16 (A.A.) — Karada mühim harekât olmamıştır. Filipin adaları üzerinde düşman tayyareleri uçmuş, 4 tanesi düşürülmüştür.

Amerikan tayyareleri, bir düşman nakliye gemisini ağır hasara uğratmışlardır.

Hong-Kong, 16 (A.A.) — Hong-Kongun karşısındaki Kavlun adası, intizamla tahliye edilmektedir. İngiliz kıtaları, müstahkem bir noktaya çekilmişlerdir. Dün gece japon tayyarelerinin hücumunda vukubulan zayiat ve hasarat ehemmiyetsizdir. Dün sabah adaya iki akın daha yapılmıştır.

Londra, 16 (A.A.) — Avam kamarası yakında harp vaziyetini tedkik için gizli ibr celse akdedecektir.

Londra, 16 (A.A.) — İngiltere hükûmeti şimdiye kadar harp masrafı olmak üzere 8,300,000,000 İngiliz lirası sarfetmiştir.

Londra, 16 (A.A.) — Fransız sahillerine yerleştirilmiş olan uzun menzilli Alman topları dün iki saatten fazla olarak İngiltere sahillerini ateşe tutmuştur. Bu toplar, bir kaç zamandanberi görülmiyen şiddetli bir bombardıman yapmışlardır.

Telefon ve Ajans Haberleri

Millî korunma kanununun dünkü müzakeresi

Parti grubunda Vekiller beyanatta bulundular. Esaslar kabul edildi

Ankara, 16 (A.A.) — C. H. P. umumî hey'eti bugün 16-12-941 saat 15 de Reis vekili Seyhan mebusu Hilmi Oranın reisliğinde toplandı. Ruznamede ilk madde olarak millî korunma kanununun 14, 55 ve 65 inci maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki kanun projesine dair daha evvel teşkil edilmiş bulunan parti komisyonunun mazbatası vardı. Celsenin açılmasını ve geçen toplantıya aid zabıt hülâsasının okunmasını müteakip komisyon mazbatası müzakereye mevzu ittihaz edilmiş ve söz alan bir çok hatiplerle ilgili Vekillerin beyanatından sonra mazbata ile birlikte maddelerde tesbit edilmiş bulunan esaslar reislikçe umumî heyetin reyine arzolunmuş ve bu esasların aynen ve ittifakla kabul edildiği anlaşılmıştır. Vaktin geçmesine binaen ruznamede bulunan diğer maddeler gelecek toplantıya bırakılarak içtimaa son verilmşitir.

—ooo—

Gıda maddeleri

Sıhhat Vekâleti, halkın sıhhatini bozan ve karışık maddelerle yapılan gıda maddelerinin satısını meneden bir nizamname hazırladı

Ankara, 16 (Telefonla) — Sıhhat Vekâleti, bütün gıda maddelerini sıkı bir kontrol altında bulundurmak üzere bir nizamname hazırlamıştır. Vekiller Hey'etine sevkedilmiş bulunan bu nizamnamede gıda maddelerinin sıhhî vasıfları tesbit edilmiştir. Nizamname, halkın sıhhatini bozan karışık maddelerle yapılan gıda maddelerinin satışını meneden ehemmiyetli hükümleri ihtiva etmektedir. Nizamname yakında tasdik edilerek meriyete girecektir.

—ooo—

Sanayi işlerimiz

Bir komisyon kurulmuş alınması lâzım gelen tedbirleri tesbit için faaliyete geçmiştir

Ankara, 16 (Telefonla) — Sanayi işlerimizin ıslahı için alınması lâzım gelen tedbirleri tesbit etmek üzere alâkalılardan mürekkep bir komisyon kurulmuş ve faaliyete geçmiştir. Komisyon, bu arada fabrikaların ihtiyacı olan madde ve yiyecek malzemenin tedariki ile işçi kadrosu işlerini de incelemektedir.

—ooo—

Aydında su işleri

Nazilli ve Horsunlu ovalarının sulanması için 920 bin lira harcanacak

Ankara, 16 (Telefonla) — Aydın su işleri müdürlüğü dahilinde Nazilli ve Horsunlu ovalarının sulanması için Köslek mevkiinde yapılacak regülâtör, kanal ve tünel inşaatının ikmali için yapılan etüdler bitmiştir. İnşaata yakında başlanacaktır. Bütün bu tesisata 920,000 lira harcanacaktır.

—ooo—

Hava kurumuna yardımlar

Mersin, 16 (A.A.) — Hava kurumuna yapılan yardım miktarı burada (14775) lirayı bulmuştur.

—ooo—

Hindistan valisinin Hindlilere tavsivesi

Kalkûta, 16 (A.A.) — Hindistan umumî valisi, Hind milletinden dahilî anlaşmazlıkların unutulmasını istemiş, bu kat'î anda müşterek çalışmaya ihtiyaç olduğunu, bütün dünyada muazzam kuvvetlerin yaptıkları bugünkü muharebenin neticesinin ırkların mukadderatına, asırlar boyunca tesir edeceğini, hâdiselerin İngiltere için hayatî tesiri olduğunu, bunda Hindistanın birinci derecede rolü bulunduğunu bildirmiştir.

Amerikada

Bir müddeiumumî tevkif edildi

Radyo gazetesinden:

Amerikada Kantas devleti reisi, Kantas müddeiumumisini tevkif ettirmiştir. Bu tevkif, geçen harpte çıkarılan bir kanunun ilk tatbikidir.. Bu kanun, o zaman görülen harp aleyhtarlığına karşı tedbirleri ihtiva ediyordu. Müddeiumumî yakında federal adalet divanı tarafından muhakeme edilecektir. Bu zat, kongre azasından birine yazdığı mektupla, Amerikan ordusunda itaatsizlik çıkarmak ve Amerikan birliğini bozmak istemekle itham edilmektedir. Hâdise mühimdir.

Fakat Amerikanın içtimaî ve siyasî bünyesi bakımından bunu fevkalâde saymamak, hattâ yeni bazı hâdiseleri beklemek lâzımdır. Çünkü Alman ırkından büyük kalabalıklar vardır. Keza, Amerikalılardan bir kısmı, Amerikanın harbe gireceğini ummıyorlardı. Irkî rabıtalarından başka menfaat meseleleri de vardır. Tevkif edilen müddeiumuminin adı da Herman Tipingerdir.

Amerikada mihverin zaferini istiyenler bile olmuştur. Fakat japonlara gelince, Amerikalılar, bu milletten ürkerler ve onunla harbi tabiî görürler.

Şanghaydaki müttefik ve yabancılar ne vaziyette?

Şanghay, 16 (A.A.) — Hususî kaynaklara gelen malûmata göre, vaziyetlerinden endişe edilen Şanghaydaki Amerikan ve İngiliz tebaasının geçen cumartesi gününe kadar serbest ve sıhhatta oldukları öğrenilmiştir. Bununla beraber yardıma muhtaç 45 bin Yahudi, Alman ve Avustralyalı mülteci ile 36 bin beyaz Rus dolayısiyle vaziyet naziktir.

İmtiyazlı japon mıntakasında bunlar soğuk ve açlığın tehdidine maruzdurlar.

—ooo—

Fransız gönüllüleri

Paris, 16 (A.A.) — Bolşeviklere karşı çarpışacak yeni Fransız gönüllülerini hamil hususî tren Versaydan doğu şarka hareket etmiştir.

—ooo—

Mançuko - mihverciler

Çun-King, 16 (A.A.) — Mançuko başvekili, Berlin büyük elçisine, hükûmeti namına, Berlin üçler konferansında Mançukonun tesanüdünü bildirmesi için talimat vermiştir.

—ooo—

Amerikada bir karar

Vaşington, 1 6(A.A.) — Mebuslar meclisi her hangi bir vatandaşın yaralanması neticesini verecek bir suikasd hareketinin ölümle tecziyesini kabul etmiş ve kanunu ayan meclisine göndermiştir.

—ooo—

Avustralyanın kararı

Vaşington, 16 (A.A.) — Avustralya hükûmeti, Finlandiya, Macaristan ve Romanyaya harp ilân etmiştir. Avustralya, nihaî zafere kadar harp kararını vermiştir.

RUZVELT

— Baş tarafı 1 inci sahifede —

ğunu, bunların ihmale imkân olmadığını bildirerek diyor ki:

— Çünkü bu bizim için ölüm, kalım meselesidir.Vazifemiz mütecaviz lere karşı mukavemette olan veya mukavemet için hazır bekliyen milyonlarca insanın muhtaç bulunduğu malzemeyi göndermektir. Bu vazife devasâdır. Bunu başarabilecek malzeme ve insan kudreti yalnız bizde vardır. İmalâtımız bundan sonra kat kat artacaktır. Şimdi haftada iki gemi inşa ediyoruz. 942 ortasında günde iki gemi yapacağız.

Ruzvelt mesajında 30 sonteşrine kadar İngiltere, Rusya ve Çine Amerikadan bir milyar dolarlık harp levazımı gönderildiğini de bildirmektedir.

Vaşington, 16 (A.A.) — Ruzvelt, mümessiller meclisine, son senelerde ki japon - Amerikan münasebatı hakkında bir rapor göndermiştir. Ruzvelt bu raporunda hülâsaten; japonyanın, Mançuriye tecavüz ettiği senelerde Almanya ve İtalya ile de tecavüzleri mütekabil menfaatlere uygun şekilde tanzim etmek ve milletleri esaret altına almak için anlaştığına işaret etmiş, Amerikanın, bir anlaşmaya varmak için yaptığı muhtelif teşebbüslerin japon emellerini değiştirmediğini bildirmekte ve şöyle demektedir:

« — Japonlar, bizzat benimle görüşmek teklifinde bulundular. Bu maksad için binlerce kilometrelik mesafeler katetmekten memnun olacaktım. Fakat ilk önce esas üzerinde mutabık kalmaklığımız lâzım geldiğini bildirdim. japonlar bu aralık, petrol ambargosunu kaldırmaklığımızı ve Çine yardımımızı kesmekliğimizi istediler. Altı gün sonra mukabil bir plân teklif ettik. Bunu yapmak için Pasifikte iki devletin yekdiğerlerine teminat vermesini ve ayni zamanda Çin ve Hindiçiniden japon kuvvetlerinin çekilmesini istedik.»

Londra, (A.A.) — Cumhurreisi Ruzvelt, dün Amerikada haklar (hukuku beşer) lâyihasının kabulünün yüz ellinci yıl dönümü münasebetiyle radyoda iradettiği bir nutukta hukuku beşerin bütün dünya milletlerince bile kaldırılmıyacağını söylemiş bilhassa demiştir ki:

— Yüz elli sene önce bizim için tasarlanan hürriyet teminatından hiç bir tehlike, hiç bir tehdid karşısında vazgeçmiyeceğiz. Şimdiki tehlike, Amerikan haklar lâyihasının, esaslı bir vesika olduğunu gösterir. Bugünkü yaptığımız, atalarımızın cesareti, azim ve feragatle, senelerce evvel yaptıkları kendilerini kurtarmak hareketinin bir yenisinden başka bir şey değildir.

Yüz elli sene evvel, yeni seçilen mümessiller kongresi vasıtasiyle tanınan insan hakları bir ucundan öbür ucuna kadar bütün insanlık üzerinde müessir olmuştu. Fakat bugün görüyoruz ki, mihvercilerin, bu deklarasyonun kıymetini inkâr etmişlerdir. Onların bu şekildeki hareketi yeni değildir. Bu, 933 de başlamış, ilerlemiş ve bu zümre , insanları yaşamak, düşünmek ve ibadet etmek haklarından menetmiştir. Bu çok korkunçtur. Bütün dünya müvacehesinde biribirimizle ahdediyoruz ki, hürriyeti müdafaa için silâha sarıldıktan sonra, yaşadığımız bu dünyada hürriyet bir kere daha müemmen olmadıkça silâhımızı elimizden bırakmıyacağız.

Ruzvelt ayni zamanda, japonların Malezyada yerleştikten sonra Hollanda Hindistanına, Pasifikteki Amerika adalarına, Avustralya ve Yeni Zelandaya da saldıracaklarını söylemiştir.

Vaşington, 16 (A.A.) — Deniz komisyonu iki okyanustaki Amerikan donanmasının 900 bin ton yerine 1,150,000 ton olarak arttırılmasını kabul etmiştir.

Vaşington, 16 (A.A.) — Ayan meclisi, adliye encümeni, harp zamanında devlet reisi Ruzvelte fevkalâde selâhiyetler veren kanun lâyihasını kabul etmiştir. Encümen reisi, lâyihanın süratle çıkmasını meclisten istiyeceğini söylemiştir:

Vaşington, 16 (A.A.) — Mümessiller meclisi, harbiye encümeninin kabul ettiği bir kanuna göre, 18 yaşından 65 yaşına kadar olan bütün erkekler askerlik için kaydolunacaktır. Bunlardan 21 le 45 yaşları arasında bulunanlar derhal hizmete girecektir.

Tank, top, tayyare ve cephane imaline tahsis edilmek üzere 10 milyar dolarlık bir kredi açılmasına dair olan kanun lâyihası mümessiller meclisince kabul edilmiştir. Kanun, imzalanmak için Reisicumhura gönderilmiştir.

★

Radyo gazetesne göre, Amerikalıların uğradıkları deniz zayiatı, japonların ilk günlerde söyledikleri kadar ağır değildir.

japonlar, İngiliz Borneosuna asker çıkarmışlardır. Bu adanın şimal kısmı İngilizlerin idaresindedir. Bir kısmı İngiliz, diğer bir kısmı Felemenk himayesindedir.

Diğer taraftan, Amerika harp hazırlıkları çok fazladır. Verilen kararlar, ve Ruzveltin nutku, Amerikanın harp gayretini ve harbi sonuna kadar götürmek azmini göstermektedir.

SOVYETLERE GÖRE

— Baştarafı 1 inci sahifede —

nun son beş ay içindeki bütün yaralı ve esir zayiatı 520 bindir. Bu müddet zarfında Almanlar 19 bin top, 15 binden fazla tank, 13 binden fazla tayyare kaybetmişlerdir.

16 sonteşrin - 10 ilkkânun arasındaki zayiat bu rakamlara dahil değildir. Almanlar bir ayda Moskova cephesinde 85 bin kişi, ve bu harpte bir nesil kaybetmişlerdir. Filhakika Alman zayiatı 6 milyondan fazladır.

Tula istikametinde düşman meskûn 60 yerden atılmış, ağır zayiata uğramış, bir çok yerler geri alınmıştır. Yalnız bir günde 45 noktadan kovulmuştur. Ayni gün büyük miktarda düşman kuvveti yokedilmiştir. Bir Sovyet süvari müfrezesi bir düşman garnizonunu bastırmış, bir kısmını yok etmiş, diğerlerini kaçırmıştır.

Genişliyen cephede inisyatif bizdedir.

Moskova, 16 (A.A.) — Sovyet haberleri bürosu bildiriyor:

Klin meydan muharebesinde Almanlar 13 bin ölü ve yaralı zayiat, 2 bin kamyon, 122 tank, 120 havan topu, 250 mitralyöz kaybetmişlerdir.

Londra, 16 (A.A.) — Taymis gazetesinin, Stokholm muhabiri bildiriyor:

Yollardan mahrum Rus topraklarında kışın tutunmak, Alman ordusu için zordur. Rus çeteleri tarafından daima çevrilmek tehdidi vardır. Almanlar bir milyon askere kışın sığınak vazifesi görmek üzere dört bin vagon göndermişlerdir.

Ruslar, bunlara kolayca ve tesirli şekilde hücum edebilirler.

Niyuz Kronikl gazetesi de diyor ki:

«Ruslar kışa alışkındırlar. Kıştan korkmazlar. Soğuk, Rus tanklarını durduramaz.»

Moskova, 16 (A.A.) — Sovyet tebliğine ektir:

Moskova cephesinin bir kesiminde bir günde 24 tank, 9 zırhlı otomobil, 186 kamyon, 54 havan topu ve büyük sayıda techizat alınmıştır.

Doneç cephesinde büyük sayıda kamyon ve top ele geçirilmiştir. Tula bölgesinde çete kıtaları Alman mahallî karargâhının telefon tellerini kesmişler, ve büyük bir nakliye ve cephane kolunu ele geçirmişlerdir.

Moskova, 16 (A.A.) — Moskova radyosunun dün akşam bildirdiğine göre, Sovyet birlikleri, Moskova cephesinde ileri hareketlerine devam etmişlerdri. 300 kamyon, 30 top, bir çok havan topu, büyük miktarda kauçuk alınmıştır.

35 inci Alman piyade tümeninin 101 inci alayı yok edilmiştir.

«N» mevkiinde Almanlar 3500 ölü vermiştir. Bir çok kamyon ve tank karşı koyma topu iğtinam edilmiştir.

Moskova, 16 (A.A.) — Dün geceki Sovyet tebliği:

15 ilkkânunda kıtalarımız düşmanla bütün cephelerde harp etmişlerdir. Batı ve cenup batı cephelerinin bazı kesimlerinde şiddetli çarpışmalar olmuştur. Velinovo, Polyana, Yasnaya, Klin bazı şehirler düşman geri alınmıştır.

İleri hareketi devam ediyor. 14 ilkkânunda 24 Alman tayyaresi tahrip edilmiştir. Bizim kayıbımız 7 tayyaredir.

15 ilkkânunda Moskova yakınlarında yapılan bir hava muharebesinde 6 Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Moskova, 16 (A.A.) — Bogorodiç, Yasnaya - Polona, Klin Almanlardan istirdad edilmiştir.

Japonlara göre

— Baştarafı 1 inci sahifede —

vaffakıyetlerin tesirlerine kapılmaması lâzımdır.

Millet, her şeyden önce uzun bir harbi hesaba katmalıdır.

japon sözcüsü, sözlerinin sonunda düşman denizaltılarının japon sularında görüldüğünü haber vermiştir.

Tokyo, 16 (A.A.) — Deniz tayyarelerimiz Manilla tayyare meydanına hücum etmişler, yerde 3 tayyareyi tahrip eylemişlerdir. Bir denizaltımız, 12 ve 14 ilkkânunda Filipin sahillerinde 2 düşman gemisi batırmıştır.

Tokyo, 16 (A.A.) — Tebliğ:

Topçumuz durmadan Hong-Kong limanını bombardıman etmektedir. Şehrin doğu kısmı büyük ölçüde tahrip edilmiştir.

Tokyo, 16 (A.A.) — Resmî tebliğ:

japon kıtaları bugün İngiliz Borneosunda muvaffakıyetle karaya çıkmışlardır.

Tokyo, 16 (A.A.) — japon tayyareleri, Filipin adalarının en mühim limanı olan Cebu limanını şiddetle bombardıman etmişlerdir.

Fransa ne vaziyet alacak

—Baş tarafı 1 inci sahifede —

şunları söylemiştir:

— Fransız milletinin mazide olduğu gibi bugün de mesuliyetlerini karşılıyacağına tamamiyle kanîim.

Vişi, 16 (A.A.) — Maden kömürü fikdanı yüzünden Fransız hükûmeti bu ayın (21) inden gelecek ayın (10) na kadar, Fransadaki fabrikaların çalıştırılmamasını kararlaştırmıştır. Yalnız maden ocakları ile dökümhaneler ve gıda maddeleri istihsal eden fabrikalar bu yasak haricindedir.

Vişi, 16 (A.A.) — Selâhiyetli mahfiller Normandiya vapurunun Amerikan makamları tarafından müsadere edildiği haberlerini yalanlamaktadırlar. Bu vapurda hâlâ Fransız bayrağı dalgalanmaktadır. Yalnız mürettebat son günlerde vapurdan çıkarılmış ve Fransanın Vaşington büyük elçisi keyfiyeti protesto etmiştir.

★

Radyo gazetesinden:

Hür Fransızlar şefi general Dögol dün akşam radyoda beyanatta bulunarak Amerikanın harbe girmesiyle zaferin artık kat'î bir hale geldiğini söylemiştir.

Amerikanın yardımı sayesinde müttefik fabrika ve tezgâhları bundan sonra düşmanlara nisbetle üç misil fazla tayyare, 2 misil tank, 6 misil harp gemisi inşa edecektir. Vatandaşlarımızın uğradıkları katliama karşı çok geçmeden düşmanlarımız, caniyane hareketlerinden dolayı kanlı gözyaşları dökeceklerdir. Zafer dolu intikam günleri yaklaşmışır.

Tayyare Sinemasında

BUGÜN
DEANNA DURBİN'in
Bahar Meleği
VE
HARRY BAURUN
Aşk ve Şöhreti
FİLMLERİnin SON GÜNÜ
MATİNELER:
A ve ŞÖHRET 1.30 4.45 8
B. MELEĞİ 3 6.15 9.30
YARIN
Matinelerden itibaren
Beyaz İlâhe
VE
Unudulmuş Kadın

PEK YAKINDA!!!
ELHAMRA
Sinemasında
Büyük Mucid
EDİSON'un
MERAKLI ve MÜTHİŞ MACERALARLA DOLU HAYATI...
Baş Rolde:
SPENCER TRACY
Sönmeyen Işık

YENİDE
HEPSİ TÜRKÇE
TÜRK ORDUSUNUN BÜYÜK MANEVRASI
ZAFERE DOĞRU
VE
Yurdda CUMHURİYET BAYRAMI
Salâhaddini Eyyubi ve Boz Aslan
OKUYANLAR: Münir Nureddin Müzeyyen Senar
SEANSLAR: 12,30 2,15 5,15 8,15. Cumartesi Pazar 9,30.

ELHAMRA SİNEMASINDA
Bugün
M. U. M. tarafından büyük itinalarla hazırlanan
VE
İzmirde yalnız sinemamızda Oynıyacak olan
1 : Yurtta CUMHURİYET BAYRAMI
2 : ALTIN HALKA LAURENCE OLİVİER
SEANSLAR: 1,30—4—6,30— 9 da
Cumartesi Pazar 11 de başlar — İlk Seans Ucuzdur .

Afrika Harbi

MİHVERE GÖRE

—Baş tarafı 1 inci sahifede —

det şiddetle dövüşülmüştür. Düşman piyadesi ve tankları mevzilerimize karşı müteaddid şiddetli hücumlar yapmışlardır. İtalyan motörlü ve zırhlı tümenleri, kuvvetli Alman teşkilleri ile birlikte son derece inadla muharebe etmiştir. Ve düşmana büyük kayıplar verdirmiştir. Bir çok düşman motörlü taşıtları ve tankları yakılmış ve tahrip edilmiş ve bir çok esir alınmıştır. Esirler arasında bir tuğay kumandanı da vardır. Bardiya istihkâmlarında mevzilerimize karşı yapılan hücum teşebbüsü püskürtülmüştür. Alman hava kuvvetleri dün 6 düşman tayyaresi düşürmüştür. 2 İtalyan tayyaresi üslerine dönmemiştir.

Bingaziye düşman bir hava hücumu yapmıştır. 2 ölü vardır. Hasar ehemmiyetsizdir. Britanya hava kuvvetleri dün Tarantoyu bombalamışlardır. Bir kaç binaya isabetler olmuştur. Hasar vahim değildir. Ahali arasında ölü ve yaralı yoktur. Karşı koyma toplarımızla 3 tayyare düşürmüştür. Düşman Agosto ve Brendizi eyaleti üzerine de bombalar atmışsa da hasar olmamıştır. Hava teşkillerimiz, dün gece Maltada deniz ve hava üslerini bombalamışlardır.

Berlin, 16 (A.A.) — Şimalî Afrikada Tobrugun batı kesiminde yeniden ehemmiyetli müdafaa savaşları olmuştur.

Bir karşı hücum esnasında Alman İtalyan kıtaları ehemmiyetli düşman müfrezelerini yenmişlerdir. Biri tuğ general olmak üzere yüzlerce esir alınmış ve pek çok düşman tankı ve topu tahrip edilmiş veya ele geçirilmiştir. Alman savaş tayyareleri Tobruk limanı tesislerini ateşe vermişlerdir. Mısırın şimalinde ehemmiyetli bir demiryolu kavuşağı olan Aynuşaydanda hava taarruzları yapılmıştır. Bir Alman denizaltısı İskenderiye açıklarında İngiliz kruvazör teşkiline hücum ederek tam isabetli bir torpille bir İngiliz kruvazörünü ortadan ikiye ayırmış ve hemen batırmıştır. Hafif İngiliz hava kuvvetlerinin Alman koyuna ve batıda isgal altındaki memleketlere yaptığı akınlarda düşman bir bomba tayyaresi kaybetmiştir.

İNGİLİZLERE GÖRE

— Baş tarafı birinci sahifede —

rağmen Britanya kuvvetleri ilerlemektedirler. Almanların motörlü ve zırhlı hücumları defedilmiştir. Gazalanın 25 kilometre cenubı garbisinde İngiliz ve Hind kuvvetleri bir Alman ve 3 İtalyan tümeninin müdafaalarına rağmen, bu hattın merkezine kadar sokulmuş ve tank kuvvetleri ile motorize kuvvetlerinin mukabil iki hücumlarına rağmen ilerlemişlerdir. Düşmanın bu hücumlarına Almanların pike ve bombardıman tayyareleri de iştirak etmişler, fakat tayyarelerimiz tarafından önlenmişlerdir. Ayni zamanda mühim bir çevirme hareketi yapan kuvvetlerimiz Halekele varmışlar, düşmanın gerilerine hücum etmiye ve zırhlı kuvvetlerinin harekâtına mani olmıya başlamış, 300 ton mühimmat imha etmişlerdir. Gazala ile deniz arasında siperlerde tutunan düşman kuvvetlerine karşı harekâta devam edilmiştir.

Kuvvetlerimiz, az zayiatla bazı muvaffakıyetler elde etmişlerdir.

Yeni Zelanda kuvvetleri 1100 esirle mühim miktarda top, mühimmat almış, 2 düşman tayyaresi düşürmüşlerdir. Polonya kuvvetleri Gazala civarında bir müstahkem mevki ile 200 esir almış, cenubî Afrika kuvvetleri Bardiya mıntakasında bir mevkiî ele geçirmişlerdir.

Hava kuvvetlerimiz bu harekâta geniş ve faydalı surette iştirak etmiş, düşman topluluklarına ve münakale vasıtalarına hücum etmişlerdir.

Kahire, 16 (A.A.) — Orta şark İngiliz kuvvetleri başkumandanı general Oginleg sekizinci ordunun yeni kumandanı general Ritçiye bir telgraf çekmiştir. Bu telgrafta deniliyor ki:

«— Umumî karargâhımızda bulunduğum on günlük müddet zarfında harekâtın maharet ve cesaretle gelişmesinden ne kadar mütehassis olduğumu söylemek isterim.

Hava kuvvetlerimizin iş birlikleri takdire lâyiktir. Bu müddet zarfında tabiye itibariyle üstünlüğümüzü gösterdik.. Düşman Tobruk muhasarasından vazgeçmek mecburiyetinde kalmıştır. Fakat tamamen yokedilmiş değildir. Düşmanı dinlendirmemeliyiz.»

Kahire, 16 (A.A.) — Bir Amerikan askerî hey'eti, Orta şarkta bulunmak üzere gelmiştir. Karargâhı Kahire olacak, Amerikadan gelen tank ve motörlü kuvvetlerin montaj ve tamirleri hususunda rehberlik edecek, yardımlarda bulunacaktır. Ayni zamanda bazı limanların inkişafı ve harp gemilerinin tamiri meseleleri ile iştigal edecektir.

Londra, 16 (A.A.) — Amiralliğin tebliği:

Britanya denizaltıları, Giriddeki Kandiya limanına girerek 2 gemi batırmışlardır.

Londra, 16 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre İngiliz hava kuvvetleri Tarantoya hücum etmişlerdir.

Kurbanımızı Hava Kurumuna verirken havacılığımıza, felâkete uğrıyanlara ve kimsesiz yavrulara ayni zamanda yardım etmiş olacağımızı unutmıyalım.

ALMANLARA GÖRE

— Baş tarafı birinci sahifede —

tur.

Berlin, 16 (A.A.) — Doğu cephesinin bir çok kesimlerinde yapılan mevziî savaşlarda düşman dün de büyük kayıplara uğramıştır.

Alman hava kuvvetleri Sivastopol yakınlarında ve Voroşilofgrad çevresinde hedefleri bombalamış ve büyük savaş ve Ştuka teşkilleri ile kara muharebelerine iştirak etmiştir.

Borsa

ÜZÜM

		K. S.	K. S.
81	L. Paterson	45 50	47
50	S. Ergos	48	48
131			
119295			
119426			
No.			
7	45		
8	46		
9	47 50		
10	50 50		
11	55		
	Siyah		
164	inhisar idaresi	33	35

İNCİR

499	Ç. İnhisar	14	16 50
340	Ç. S. Süleyma.	20 50	24 50
112	Ç. P. Klark 14	14	14
47	C. D. Cafer	26	26
44	Ç. B. Palam.	17 50	18
19	Ç. N. Bö. oğlu	18	19
1061	yekûn		
97513	Dünkü yekûn		
98574	U. yekûn		
	Z. yağı		
10,000 kilo		67	67
	Palamut		
438	kental	600	600

ZAHİRE

250	ton bakla	14 50	14 50
35	ton susam	53	54

Deniz Gazinosunda Yarın Akşam

Büyük Perşembe Eğlencesi

Lütfen masalarınızı evvelden angaje ediniz..

TELEFON: 4007

AYVALIK ASLİYE HUKUK MAHKEMESİNDEN:

Ayvalıkta Emine Özbek tarafından Halil oğlu İsmail Özbek aleyhine açılan boşanma davasının cereyan etmekte olan muhakemesinde müddeialeyhin ilânen vukubulan davete rağmen mahkemeye gelmemesi hasebiyle hakkında H. U. M. K. nun 401 inci maddesi mucibince gıyap kararı ittihazına ve ikametgâh ve meskeni meçhul olduğundan bu gıyap kararının ilânen tebliğine mahkemece karar verildiği ve muhakemenin 26/12/941 Cuma günü saat 9 za talik edildiği ve müddeialeyhin o gün ve saatte Ayvalık Adliye dairesinde Hukuk mahkemesi salonunda hazır bulunması lüzumu ilânen tebliğ olunur. (5374)

Akordiyon alınacak

Bir Akordiyon satın alınacaktır.

Müracaat Telefon: 4007

Zayi diploma

Evvelce İstanbul Tıb fakültesinden aldığım 315/2783 sayı ve 14/X/341 tarihli diplomamı zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmıyacağı ilân olunur.

İzmir Askerî hastahanesi
Asabiye mütehassısı
Tabib binbaşı
Suad Eravcı

Salihli belediyesinden:

Salihli Belediyesinin malı olan Elektrik fabrikası ile şebekesi bir müteahhide verilmek suretiyle şehir tenviratının yapılması kararlaştırılmıştır. Taliplerin ihale günü olan 5/1/942tarihine müsadif pazartesi gününe kadar Salihli Belediyesine müracaatları. 13 17 21 25 (5312)

M. M. V. Hava müsteşarlığından

Hava müsteşarlığı teknik taburu için otomobil ve tiraktör makinisti ve meydan ve yol inşaatına vakıf ustalara ihtiyaç vardır.

Verilecek ücret miktarı yapılacak imtihanda gösterecekleri ehliyete göre 30-120 lira arasındadır. Taliplerin dilekleriyle hava müsteşarlığına müracaatları. 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 /K. EVVEL/941 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 , 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 /K. SANİ/942 9310-5348

Deniz levazım satın alma komisyonundan:

1 — Tahmin edilen mecmuu bedeli 30.000 lira olan 3000 adet battaniyenin 20-1. kânun-941 cumartesi günü saat 11 de pazarlıkla ekslitmesi yapılacaktır.

2 — İlk teminatı 2250 lira olup şartnamesi her gün komisyondan 150 kuruş mukabilinde alınabilir.

3 — İsteklilerin belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonda hazır bulunmaları . 16 17 18 10964-5350

Izmir defterdarlığından:

Satış No. su		Muhammen B. Lira	Kr.
1008	(İstiklâl mahallesinin Gündüz sokağı 385 ada (14 parsel 95 M. M. 135 yeni taj No. lu Ha- (nenin 192 hissede 46 hissesi	419	28
1010	(Kestelli 924 üncü Berber zade sokağında 192 (ada 101 parsel 73 M. M. 15 tajlı Hanenin 88 (hissede 21 hissesi	811	38
1015	(Köprü M. Mısırlı caddesi 1737 ada 32 parsel (190 M. M. Numarasız Arsa	28	00
1016	(İkinci Karantina M. Mısırlı 1784 ada 4 parsel (2826 M. M. Numarasız Tarla	400	00
1017	(İkinci Karantina M. Alsancak So. 1761 ada (1 parsel 134 M. M. Numarasız Arsa	27	00
1018	(İkinci Karantina M. Alsancak So. 1758 ada (2 parsel 538 M. M. Numarasız Arsa	107	00
1019	(İkinci Karantina M. Alsancak So. 1758 ada (1 parsel 209,50 M. M. Numarasız Arsa	40	00
1020	(İkinci Karantina M. Alsancak So. 1761 ada (2 parsel 142,50 M. M. Numarasız Arsa	28	00
1021	(Köprü M. Sakızlı sokak 1739 ada 8 parsel (345,75 M. M. Numarasız Arsa	45	00
1022	(Köprü M. Sakızlı sokak 1738 ada 3 parsel (382,25 M. M. Numarasız Arsa	57	00
1023	(Birinci Karantina M. Dilâver sokak 713 ada (13 parsel No. 135 M. M. 9/2 tajlı Arsa	34	00

Yukarıda yazılı emvalin mülkiyetlerine bidayeten talip zuhur etmediğinden 11/12/941 tarihniden itibaren 10 gün müddetle temdide bırakılmıştır.

İhaleleri 22/12/941 tarihinde saat 14 dedir. Taliplerin mezkûr günde Millî Emlâk müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları ilân olunur. (5376)

Müzikli Narin Lokantası

ATATÜRK caddesinde 112 numarada teessüs eden *NARİN* lokantası bayramın birinci gününden itibaren umuma açılacaktır. Her gün öğle yemeklerinde saat *on ikiden bir buçuğa* kadar klâsik muzik ve akşamları saat *ALTIDAN* itibaren memleketin en mütena saz heyeti ve okuyucularını dinlemek zevkini ancak *NARİN* LOKANTA ve GAZİNOSUNU teşrif etmekle elde edebilirsiniz.

Hamdi Nüzhet Çançar
Sıhhat Eczahanesi
Taze Temiz Ucuz İlâç

—DOKTOR—
Hayri Saykam
ÜROLOĞ - OPERATÖR
Böbrek, Meşane, İdrar yolları ve tenasül hastalıkları mütehassısı
Hastalarını öğleden sonra ikinci Beyler sokağında Ahenk matbaası yanındaki muayenehanesinde (N. 5) kabul eder
TELEFON: 3453
Evi: Karşıyaka Rayegân sokak 26 No.

İZMİR BELEDİYESİNDEN:

1 — Karşıyaka Yamanlar su idaresi için 100 adet su sayacı satın alınması, yazı işleri müdürlüğündeki keşif şartnamesi veçhile bir ay müddetle pazarlığa bırakılmıştır. Keşif bedeli 2000 lira muvakkat teminatı 150 liradır. Taliplerin teminatı İş Bankasına yatırarak makbuzlariyle 29/12/941 den 12/1/942 dahil tarihine kadar haftanın pazartesi, çarşamba ve cuma günleri saat 16 da encümene müracaatları. 13 17 21 28 (5325)

1 — 1251 inci sokakta 1521 sayılı adanın 7 parselinden müfrez 20 metre murabbaındaki yerin bir sene müddetle kiraya verilmesi işi, Yazı işleri Müdürlüğündeki şartnamesi veçhile 22.12.941 Pazartesi günü saat 16 ya uzatılmıştır. Muhammen bedeli 15 lira muvakkat teminatı 1 lira 15 kuruştur. Taliplerin teminatı İş bankasına yatırarak makbuzlariyle tayin edilen gün ve saatte Encümene müracaatları.

2 — 1251 inci sokakta 1521 sayılı adanın 7 parselinden müfrez 25 metre murabbaındaki yerin bir sene müddetle kiraya verilmesi işi, Yazı işleri Müdürlüğündeki şartnamesi veçhile 22. 12.941 pazartesi günü saat 16 ya uzatılmıştır. Muhammen bedeli 18 lira 75 kuruş muvakkat teminatı 1 lira 45 kuruştur. Taliplerin teminatı İş bankasına yatırarak makbuzlariyle tayin edilen gün ve saatte Encümene müracaatları.

3 — 1251 inci sokakta 1521 sayılı adanın 7 parselinden müfrez 35 metre murabbaındaki yerin bir sene müddetle kiraya verilmesi işi, Yazı işleri müdürlüğündeki şartnamesi veçhile 22.12.941 pazartesi günü saat 16 ya uzatılmıştır. Muhammen bedeli 26 lira 25 kuruş muvakkat teminatı 2 liradır. Taliplerin teminatı İş bankasına yatırarak makbuzlariyle tayin edilen gün ve saatte Encümene müracaatları. (5396)

Sayın müşterilerime

Yangın dolayısiyle harap olan dükkânımın yeniden inşasına kadar muvakkaten Hükûmet konağı karşısında Sümerbank yanında Bay Saminin kundura ticarethanesine naklettiğimi muhterem müşterilerime arzeylerim.

Piyanko biletleri ve Pul bayii
ALİ KEMAL BENLİ

Ellerinde 40 ve daha evvelki senelere ait damgalı ölçü bulunduran herkes, bunların 942 senelik muayenelerini yaptırmak için Ölçüler kanunu ve nizamnamesine göre 1/1/942 den 31/1/942 tarihine kadar ölçülerinin cins ve miktarını gösteren bir beyanname ile Belediye ayar memurluğuna müracaat etmeleri mecburidir.

Yukarıda yazılı müddet içinde müracaatını yapıp muayene kâğıdı almıyanlar hakkında kanunî takibatta bulunulacağı ilân olunur.

17 20 25 30 (5345)

İzmir Levazım Amirliği İlânları

Harbiye yedek subay okulunda satın alma komisyonundan:

1 — Kapalı zarf usuliyle 1350 metre mikâp mamul kereste münakasaya konulmuştur. Evsaf ve hususî şartları komisyonda görülebilir. Muvakkat teminatı 5300 liradır. İhalesi 24-12-941 çarşamba günü saat 11 de yapılacaktır. Taliplerin ihale saatinden bir saat evvel teklif mektuplariyle harbiyede yedek subay okulunda komisyona müracaatları. 7 12 17 22

Hadımköy nahiyesinin Yassıviran köyü SA. AL. komisyonundan:

1 — Tümen birlikleri ihtiyacı için mukavele şeraiti ve evsaf ve taksitleri dahilinde 3714 ton balya halinde kuru ot kapalı zarfla 18-Kânunuevvel-941 perşembe günü saat 13 te Hadımköy Yassıviran köyünde müteşekkil satın alma komisyonunda satın alınacaktır. Bedeli muhammene 24141 liradır. İlk teminatı 1810 lira 57 kuruştur. İsteklilerin belli günde bildirilen saatten bir saat evveline kadar kanunî vesikalariyle kanunî teminat veya mektuplarını kanunî şekilde tanzim edecekleri kapalı zarflar dahilinde komisyon başkanlığına vermeleri ilân olunur. 2 7 12 17

İstanbul levazım amirliği satınn alma komisyonundan:

1 — Beher kilosuna 25 kuruş tahmin edilen 60 ton kuru fasulya alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 19-12-941 cuma günü saat 15,30 da tophanede istanbul levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kat'î teminatı 2250 liradır. Numunesi komisyonda görülür. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri on beş tondan aşağı olmamak üzere ayrı ayrı taliplereden de alınabilir. 16 17

Gelibolu merkez SA. AL. Komisyonundan :

1 — Askerî ihtiyaç için pazarlıkla 25 ton sadeyağı alınacaktır.
2 — Muhammen bedeli kırk altı bin iki yüz elli liradır.
3 — Evsaf ve şartnamesi merkez satın alma komisyonunda görülebilir.
4 — İhalesi 26-12-941 cuma günü saat 15 te Geliboluda merkez satın alma komisyonu binasındadır. 17 22

İstanbul levazım amirliği satın alma komisyonundan:

1 — Beher kilosuna 425 kuruş tahmin edilen beş ton kadar kunduralık vaketa alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 19-12-941 cuma günü saat 14 te tophanede istanbul levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin teklif edecekleri miktara göre teminatlariyle belli saatte komisyona gelmeleri.

Askerî Posta No. 480 SA. AL. komisyonundan:

1 — 14 ton sadeyağı pazarlıkla satın alınacaktır. Teminatı 3780 liradtr. Eksiltmesi 19-12-941 cuma günü saat 15 te İstanbulda Ayazağadaki komisyonumuzda yapılacaktır. şeraiti komisyonda görülebilir. İstekliler muayyen gün ve saatte komisyonumuza müracaatları.

Harbiye yedek subay okulu SA. AL. Komisyonundan:

1 — Beher kilosuna 50 kuruş tahmin edilen fiatle ellişer bin liralık üç parti ayaktan sığır veya sığır eti pazarlıkla münakasaya konmuştur. Evsaf ve hususî şartları komisyonda görülebilir. İhalesi 23-12-941 salı günü saat 10 da yapılacaktır. Beher parti kat'î teminatı 7500 liradır. Taliplerin harbiyede yedek subay okulunda satın alma komisyonuna müracaatları.

Çanakkale Müstahkem mevki satın alma komisyonundan:

1 — Çanakkale birlikleri için beher kilosu 14 kuruştan alınacak 40 ton kuru baklanın ihale günü olan 12-12-941 cuma günü saat 11 de talibi çıkmadığından tekrar ihalesi 20-12-941 cumartesi günü saat 10,30 da pazarlıkla ihalesi yapılacaktır.
2 — Kat'î teminatı 840 lira olup evsaf ve şartnamesi her gün komisyinda görülebilir.
3 — Bu miktarı bir müteahhide verilebileceği gibi ayrı taliplere de verilebilir.
4 — İsteklilerin ihale günü komisyonda bulunmaları. 17 18

Çanakkale askerî posta No. 1837 SA. AL. komisyonundan:

1 — **Aşağıda cins ve miktarı yazılı bir kalem peynir birliklerimiz** ihtiyacını karşılamak üzere Çanakkale tüm anbarına teslim şartiyle 2490 sayılı kanunun 46 ncı maddesinin A fıkrasına tevfikan pazarlıkla satın alınacaktır.
2 — İhalesi 18-12-941 perşembe günü saat 15 te yapılacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte vesika ve teminatlariyle birlikte komisyonumuza müracaatları.

Cinsi	Miktarı	Umum tutarı	Teminatı
Beyaz peynir	600 kilo	540 lira	81 lira

Askerî posta No. 1837 SA. AL. Komisyonundan:

1 — Ayrı ayrı şartnamelerle cins ve miktarı yazılı nohut kapalı zarf usuliyle 22-12-941 günü pazartesi saat 15 te ihalesi yapılacaktır. Kapalı zarflar kanunun tarifatı dairesinde tanyin edilmiş olarak bir saat evvel kimisyona verilmiş bulunacaktır. İsteklilerin vesikalariyle komisyona müracaatları.

Cinsi	Miktarı	Teminatı	Tutarı
Kur ubakla	50000	1050	7000
Nohut	50000	1275	8500

17 19

Izmir muhasebei hususiye müdürlüğünden:

Yuda Aldemirin müterakim vergi borcundan dolayı haczedilen ve tapu kaydına nazaran Güzel yurt mahallesinin Türk pazarı sokağında 20 ada ve 15 parselinde mukayyet 66 No. lu ve 150 lira iradı gayri safiyeli 1200 lira kıymetindeki dükkânın mülkiyeti vilâyet idare hey'eti kararıyle 21 gün müddetle müzayedeye vazedilmiştir.

Taliplerin 7/1/942 günü saat 16 da Vilâyet idare hey'etine müracaatları ilân olunur. (5393)

Izmir birinci noterliğinden:

İzmirde Mimar Kemaleddin caddesinde 26.26/1 Numarada mukim tüccardan Ahmed Rüştü Palanduz tarafından mağazasında çalışan Ahmed Unsala 5/8/938 tarih ve 7692 numara ile İzmir Birinci Noterliğinden tanzim kılınmış olan vekâletnamenin mumaileyh Ahmed Unsalın 15 kânunuevvel 941 tarihinde vekâletten istifa ile ticarethaneden alâkasını kestiği cihetle hükmü kalmadığı ilân olunur. (5392)

Türk hava kurumu Çine şubesinden:

Şubemizin bu seneki Deri ve Barsakları müzayedeye çıkarılmıştır.. İhale 27/12/1941 cumartesi günüdür. Talipler Hava Kurumu şubelerine müracaatla şartnameleri görebilirler ve her türlü tafsilâtı alabilirler.

11 — 13 — 15 — 17